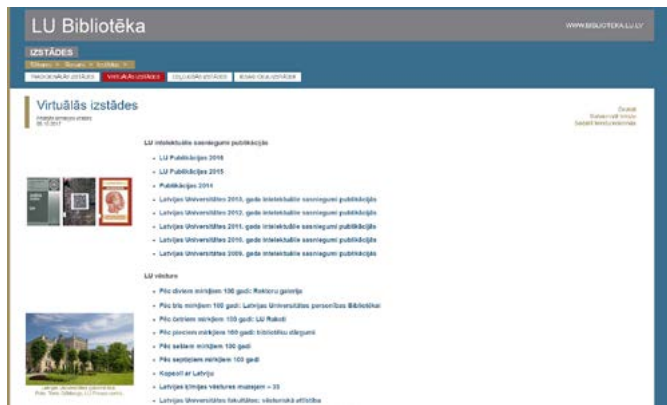

Vineta Grīniņa

Latvijas Universitātes Bibliotēkas veidotās virtuālās izstādes

1. att. LU Bibliotēkas sadaļa "Resursi" – "Izstādes"

Latvijas Universitātes (LU) Bibliotēka regulāri veido dažādas izstādes par godu aktuāliem notikumiem Latvijas Universitātē, Latvijā un pasaulē. Izstādes tiek veltītas nozīmīgām akadēmiskā personāla, pētnieku un citu ievērojamu cilvēku jubilejām un sasniegumiem.

Bibliotēka piedāvā lietotājiem ne tikai tradicionālās izstādes, kuras tiek izvietotas nozaru bibliotēkās, vai ceļojošās izstādes, kuras piedāvājam eksponēt citām bibliotēkām vai institūcijām, bet arī virtuālās izstādes, kuras ir plašam skatītāju lokam pieejamas elektroniskā veidā LU portāla LU Bibliotēkas sadaļā "Resursi" – "Izstādes" (www.biblioteka.lu.lv). Kopumā bibliotēkas kolektīvs ir izveidojis 41 virtuālo izstādi piecās nosacītās kategorijās, tādās kā "LU intelektuālie sasniegumi publikācijās", "LU vēsture", "LU personības", "LU Bibliotēkas dārgumi" un "Citas izstādes".

LU intelektuālie sasniegumi publikācijās

Bibliotēka ik gadu piedāvā LU publikāciju izstādes, kas atspoguļo un popularizē LU akadēmiskā un zinātniskā personāla zinātniskos sasniegumus. Kopš 2009. gada virtuālās izstādes veidošana, apkopojot iepriekšējā gada publikāciju klāstu, kļuvusi jau par ikgadēju tradīciju. Par informācijas avotu izstādes veidošanai tiek izmantota Bibliotēkas veidotā *Latvijas Universitātes zinātnieku publikāciju un vēstures datubāze*, kas regulāri tiek papildināta ar zinātnieku iesniegto informāciju.

Publikāciju izstādē ir apkopota informācija par LU fakultāšu, zinātnisko institūtu un citu institūciju publikācijām. Katrai struktūrvienībai ir sagatavots publikāciju

2. att. Virtuālā izstāde "Publikācijas 2014"

3. att. Virtuālā izstāde "LU Publikācijas 2015"

4. att. Virtuālā izstāde "LU Publikācijas 2016"

saraksts, kas ir sakārtots alfabētiski autoru un darbu nosaukumu secībā. Saraksta sākumā ir ievietoti monogrāfiju apraksti, tiem seko zinātnisko rakstu apraksti no monogrāfijām, rakstu krājumiem, konferenču materiāliem, periodiskajiem u. c. izdevumiem, kā arī elektronisko

publikāciju apraksti. Publikāciju ilustratīvajam atspoguļojumam ir izmantoti publicēto izdevumu vāku attēli, fotogrāfijas no grāmatu atvēršanas svētkiem, autoru fotogrāfijas un cita ar publicitāti saistīta vizuāla informācija.

LU vēsture

Kategorijā "LU vēsture" skatāmas 10 virtuālās izstādes. Divas izstādes – "LU Medicīnas fakultātei – 90" un "Latvijas ķīmijas vēstures muzejam – 35" – veidotas par godu nozīmīgu LU struktūrvienību pastāvēšanas jubilejām. Izstādē, kas veidota par godu Medicīnas fakultātes 90 gadu jubilejai, ir sniegti būtiskākie fakultātes vēstures fakti un procesi apraksti, kas papildināti ar dažādos gados

tapušām fotogrāfijām, savukārt Latvijas ķīmijas vēstures muzeja 35. jubilejai veltītā izstāde fotoattēlos un tekstos sniedz ieskatu muzeja vēsturē, darbībā un kolekcijās, izceļot arī muzeja darbinieku un atbalstītāju ieguldījumu.

Virtuālā izstāde "LU Vēstures un filozofijas fakultāte no pirmsākumiem līdz mūsdienām" atspoguļo Latvijas Universitātes Vēstures un filozofijas fakultātes pastāvēšanas pārmaiņas – apvienošanās un reorganizēšanos – laika posmā no 1919. līdz 2009. gadam.

Bibliotēka kā galvenais LU studiju un pētniecības darba informācijas resursu centrs 2009. gadā par godu LU 90 gadu jubilejai izveidoja virtuālo izstādi "Latvijas Universitātes fakultātes: vēsturiskā attīstība", kas sniedz īsu ieskatu LU fakultāšu vēsturē.

5. att. Virtuālā izstāde "LU Medicīnas fakultātei – 90"

8. att. Virtuālā izstāde "Pēc trīs mirkļiem 100 gadi: Latvijas Universitātes personības Bibliotēkai"

6. att. Virtuālā izstāde "Latvijas ķīmijas vēstures muzejam – 35"

9. att. Virtuālā izstāde "Pēc četriem mirkļiem 100 gadi: LU Raksti"

7. att. Virtuālā izstāde "Latvijas Universitātes fakultātes: vēsturiskā attīstība"

10. att. Virtuālā izstāde "Pēc pieciem mirkļiem 100 gadi: bibliotēku dārgumi"

Virtuālā izstādē “Kopsolī ar Latviju” veltīta Latvijas Republikas 94. proklamēšanas gadadienai un LU 93. gadadienai, sniedzot vispārēju ieskatu Latvijas valsts vēstures un LU vēstures notikumos laika posmā no 1918. gada līdz 2012. gadam.

Gaidot augstskolas 100. jubileju, kas tiks svinēta 2019. gadā, Bibliotēka kopš 2013. gada veido tematisko izstāžu aptvērumu: “Pēc septiņiem mirkļiem 100 gadi”, “Pēc sešiem mirkļiem 100 gadi”, “Pēc pieciem mirkļiem 100 gadi: bibliotēku dārgumi”, “Pēc četriem mirkļiem 100 gadi: LU Raksti” un “Pēc trīs mirkļiem 100 gadi: Latvijas Universitātes personības Bibliotēkai”.

Virtuālā izstādē “Pēc 7 mirkļiem 100 gadi” atspoguļo LU studiju procesu, ikdienu un svētkus, “Pēc 6 mirkļiem 100 gadi” sniedz ieskatu LU radošajā dzīvē un LU mākslinieciskās pašdarbības kolektīvu darbībā. Izstādē apkopoti gan informatīvi, gan vizuāli materiāli, kas iepazīstina ar šo kolektīvu aktivitātēm, vēsturi un sasniegumiem. Izstādē “Pēc 5 mirkļiem 100 gadi” sniedz ieskatu LU Bibliotēkas un LU Akadēmiskās bibliotēkas krājumos, tā atklāj, kādi dārgumi slēpjas bibliotēku plauktos, seifos un krātuvēs, kas saglabājušies gadu simtu ritējumā. Izstādē “Pēc 4 mirkļiem 100 gadi” ir veltīta LU Rakstiem, kuri laika gaitā mainījušies gan saturiski, gan vizuāli, un izstādē var apskatīt, kā tie ir saglabājušies līdz mūsdienām un turpina savu dzīves ritējumu. Virtuālā izstādē “Pēc 3 mirkļiem 100 gadi” ir veltīta LU 97. jubilejai un atspoguļo Universitātei nozīmīgas personības, kuras vēsturiskā skatījumā ir sniegušas savu ieguldījumu Bibliotēkas dzīvē.

LU personības

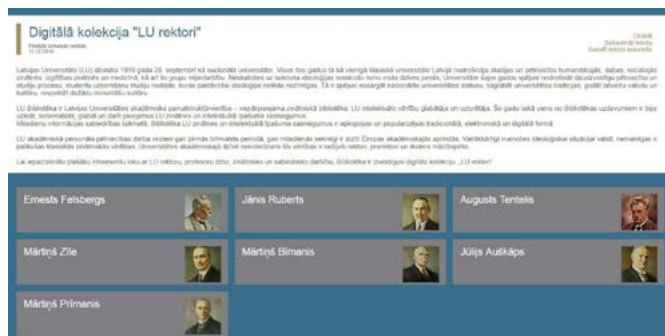
LU personību izstādes veltītas nozīmīgām personībām LU vēsturē, kas devušas ieguldījumu Latvijas izglītībā, politikā un akadēmiskajā dzīvē. Šajā sadaļā ir atspoguļotas 8 virtuālās izstādes: “Arnoldam Spekkem 130”, “Viegļus darbus neatmaksājas darīt: V. V. Klīvem – 85”, “LU goda doktora H. Vintera publikācijas”, “LU emeritētais profesors, vēsturnieks Heinrihs Strods”, “Itālistikas pagātne, tagadne un nākotne Baltijas valstīs un Krievijā: Godinot profesori Aleksandru Rolovu 90. jubilejā”, “Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultātes profesori (1944–2009)”, “Digitālā kolekcija “LU rektori” un “Kristapa Morberga dāvinājums LU Bibliotēkai”.

LU Bibliotēkas dārgumi

Uzsverot nepieciešamību popularizēt Bibliotēkas krājumu un padarīt tās unikālos dokumentus pieejamus plašam interesentu lokam, kategorijā “Bibliotēkas dārgumi” kopumā ir sagatavotas 7 virtuālās izstādes. Izstādē “Zelta lappuse Latvijas grāmatniecībā” sniedz ieskatu apgāda “Zelta Ābele” vēsturiskajā attīstībā, akcentējot tā nozīmīgo vietu Latvijas 20. gs. grāmatu kultūrā. Izstādē izcelti virtuozākie un izteismē bagātākie, dažādās tehnikās

11. att. Virtuālā izstādē “Kristapa Morberga dāvinājums LU Bibliotēkai”

12. att. Virtuālā izstādē “Digitālā kolekcija “LU rektori””

13. att. Virtuālā izstādē “Arnoldam Spekkem 130”

14. att. Virtuālā izstādē “Zelta lappuse Latvijas grāmatniecībā”

strādājošie grafiķi, kuri visaktīvāk darbojušies apgāda grāmatu tapšanā. Pašlaik Bibliotēkas kolekcijā ir 103 apgāda “Zelta Ābele” izdevumi 172 eksemplāros dažādās valodās, kas aptver visus apgāda pastāvēšanas posmus.

“Kognitīvo zinātņu un semantikas kolekcija” piedāvā iepazīties ar vērtīgo un nozīmīgo Kognitīvo zinātņu un semantikas centra dāvinājumu (923 dažādu zinātņu nozāres dokumentiem) LU Bibliotēkai. Izstādē “LU Bibliotēkas Reto izdevumu un rokrakstu kolekcijas pergamenti” skatāmi 17 dažādos gadsimtos radīti daudzveidīga satūra pergamenti: dokumentu un grāmatu fragmenti.

Bibliotēka ir sagatavojusi vairākas virtuālās fotoizstādes: izstāde “Ēģiptes valdzinājums 19. gadsimta gravīru atspoguļojumā” sniedz ieskatu fotogrāfijās, kas ietvertas trīs daļās par lielformāta oriģinālgravīru 2. izdevumu *Description de l’Egypte*. Izstādē “Fotogrāfiju albums “Kerkoviusa nama atdzimšana” ir iespēja aplūkot Bibliotēkas ēkas (Kerkoviusa nama) renovāciju, kas norisinājās laikā no 2012. gada līdz 2013. gada janvārim. Kerkoviusa savrupnams ir īpašs ar to, ka savulaik L. V. Kerkoviuss aktīvi iesaistījies Rīgas politikajā dzīvē, bijis rātskungs, pilsētas galvas biedrs un laikā no 1890. līdz 1901. gadam veicis arī Rīgas pilsētas galvas amata pienākumus. Savukārt izstādē “LU Bibliotēka 90 fotogrāfijās” atspoguļoti 90 labākie foto mirkļi, kuros tverts laika ritējums no Bibliotēkas pirmsākumiem, parādot raksturīgāko, būtiskāko un interesantāko no Bibliotēkas ikdienas un pasākumiem. Izstādē skatāmas četras sadaļas: Bibliotēkas telpas, ikdienas darbs, pasākumi un izstādes.

Virtuālajā izstādē “Mūsu liktens lietas” iespējams iepazīties ar Bibliotēkas personālu un personību daudzšķautnēm jeb darbinieku “likteņlietu” – vai tas būtu kāds īpašs priekšmets, notikums, hobijs vai draugi, kas ietekmējuši bibliotekāru dzīvi.

Citas izstādes

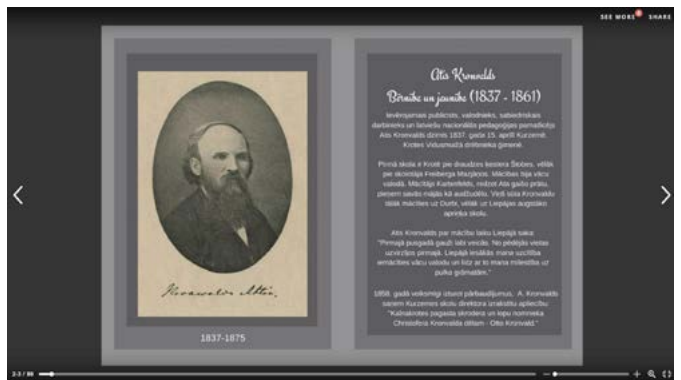
Noslēdzoša virtuālo izstāžu kategorija ir “Citas izstādes”, kurā kopumā bibliotēkas kolektīvs ir sagatavojis 8 izstādes par tādām tēmām kā “Atis Kronvalds – latviskās apziņas modinātājs”, “Teorija par visu: kvantu fizikām Stīvenam Hokingam 75”, “Kārlis Dēķens un Jānis Greste – ievērojamie Latvijas pedagogi”, “Bibliotēkas tēls literatūrā”, “Latvijas Ģeogrāfijas biedrībai – 90”, “Vulkāni”, “Rīgas Dabaspētnieku biedrības zinātniskais mantojums Latvijas Universitātes Bibliotēkā”, “Klasikas smalkās kaites: Jāņa Ezeriņa tulkojumi Latvijas Universitātes Bibliotēkas krājumā”.

Kategorijā skatāmas izstādes par ievērojamām personībām, kā Ati Kronvaldu, Stīvenu Hokingu, Kārli Dēķenu, Jāni Gresti un citiem, kā arī par tādām aizraujošiem tematiem kā vulkāni un vulkāniskie procesi, Bibliotēkas tēla atspoguļojums literatūrā, Jāņa Ezeriņa tulkotie darbi Bibliotēkas krājumā u. c.

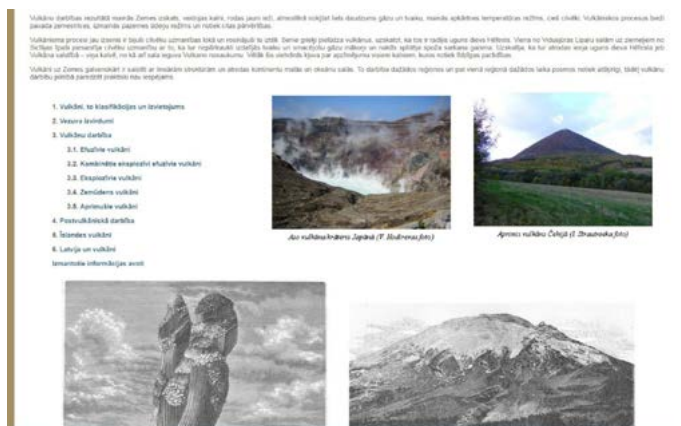
2015. gadā LU portāla Bibliotēkas sadaļa “Virtuālās izstādes” tika skatīta 17 413 reizes, toties 2016. gadā skatījumu skaits bija manāmi pieaudzis – līdz 35 416 tūkst. skatījumu, vidēji mēnesī to apmeklēja 831 lietotājs. 2017. gadā līdz septembrim mēnesī vidēji ir 939 skatījumi, savukārt līdz šim kopumā lapa ir skatīta 9623 tūkst. reižu. Pēc statistikas datiem ir secināms, ka aizraujošās izstādes un to tematiskie aptvērumi ik gadu piesaista arvien lielāku interesentu loku. Aicinām jūs sekot līdzi LU Bibliotēkas kolektīva sniegtam elektroniskā veidā LU portāla LU Bibliotēkas sadaļā “Resursi” – “Izstādes” – “Virtuālās izstādes” (www.biblioteka.lu.lv).

15. att. Virtuālā izstāde “Fotogrāfiju albums “Kerkoviusa nama atdzimšana””

16. att. Virtuālā izstāde “Atis Kronvalds – latviskās apziņas modinātājs”

17. att. Virtuālā izstāde “Vulkāni”

18. att. Virtuālā izstāde “Bibliotēkas tēls literatūrā”